

Siste danser

- Stiftelse for bevaring av biologisk mangfold

Ekstrakt

Siste Sjanse har på oppdrag fra Bærum golfklubb utført en kartlegging av biologisk mangfold innenfor golfbanens arealer samt i et planlagt utvidelsesområde.

Notatet fokuserer på delområder som er registrert som viktige naturtyper og viktige viltobjekter og dessuten på avbøtende tiltak og generelle hensyn for å legge til rette for biologisk mangfold på arealene. Verdisetting og sårbarhetsgradering er gitt for hvert av de totalt 13 områdene som er registrert.

Nøkkelord

Akershus
Biologisk mangfold
Burud
Bærum
Naturtype
Rødlistearter

Siste Sjanse – notat 2003 - 7

Tittel

Biologisk viktige områder på Burud-Hellerud, Bærum

Forfatter

Arne Heggland, Kjell Magne Olsen og Terje Blindheim

Dato

2. juli 2003

Antall sider

27 + vedlegg

Økonomisk støtte

Oppdraget er finansiert av Bærum golfklubb.

Siste Sjanse Oslo-kontor: Maridalsveien 120, 0461 OSLO

Telefon 22 71 60 95. E-post: terje@sistesjanse.no

Siste Sjanse Arendal-kontor: Telefon 37 06 04 18/95 97 96 12. E-post:

arne@sistesjanse.no

Nettadresse: www.sistesjanse.no

Sammendrag

Denne rapporten er utført på oppdrag fra Bærum Golfklubb og omhandler biologisk mangfold i planområdet Burud-Hellerud. Temaer som friluftsliv, opplevelse/estetikk, kulturminner og landskap er ikke behandlet i dette notatet.

Notatet beskriver metode og gir beskrivelser og avgrensning av hver enkelt viktig naturtype viltobjekt og liste over spesielle arter. En rekke naturelementer med en viss verdi for bevaring av biologisk mangfold beskrives og skjøtsel foreslås. Sårbarheten til viktige naturområder i forhold til gjeldende utbygningsplaner samt eventuelle avbøtende tiltak diskuteres også. Verdisettingen gjenspeiler en vurdering av dagens tilstand. Eventuelt utviklingspotensiale er vurdert for hvert enkelt område.

Totalt 13 områder er registrert som viktige naturtyper og/eller viltobjekter:

- 6 lokaliteter er registrert som viktige naturtyper, hvorav 3 lokalt viktige (verdi C) og 3 regionalt viktige (verdi B).
- En lokalitet er registrert som viktig viltobjekt (høyeste registrerte viltvekt 3-4)
- 6 lokaliteter er registrert både som viktig naturtype (verdi B) og som viktig viltobjekt (høyeste registrerte viltvekt 3-4).

To rødlistearter ble registrert; liten salamander (sårbar – V) og dvergspett (hensynskrevende – DC).

Sårbarhetsgraden (faren for og størrelsen på verdiforringelse i forhold til planlagte inngrep) er middels for ett av de viktige områdene med mindre justering arealdisponeringen på ett punkt som mulig avbøtende tiltak. For øvrig berører ikke revideringen av reguleringsplanen viktige naturtyper eller viltobjekter (ikke relevant å bedømme sårbarhetsgrad i forhold til planlagte inngrep). For de lavere kvalitets områdene (mindre arealer med noen naturverdier), bedømmes sårbarhetsgraden som liten.

Innhold

SAMMENDRAG	2
INNHold	3
1. OPPDRAG OG NATURGRUNNLAG.....	4
1.1. OPPDRAG, PLANOMRÅDE OG FELTARBEID	4
1.2. NATURGRUNNLAG OG VEGETASJON	4
2. METODE	5
2.1. KRITERIER FOR UTVELGELSE AV VIKTIGE NATURTYPER	5
2.2. VERDISSETTING	6
2.3. GRADERING AV SÅRBARHET.....	6
3. RESULTATER.....	7
3.1. OPPSUMMERING AV VIKTIGE NATURTYPER OG VILTOBJEKTER	7
3.2. ANDRE NATURVERDIER	9
3.3. REGISTRERING AV KARPLANTER	9
3.4. REGISTRERING AV FUGL OG AMFIBIER.....	9
3.5. BESKRIVELSE AV NATURTYPER OG VILTOBJEKTER.....	11
01. BURUD S1: VIKTIG NATURTYPE I SKOG	11
02. LOMMA V FOR HELLERUD: VIKTIG NATURTYPE I SKOG	12
03. HELLERUD: VIKTIG VILTOBJEKT I SKOG	13
04. BURUD NØ. NATURTYPE I KULTURLANDSKAPET	14
05. BURUD S2: VIKTIG NATURTYPE I KULTURLANDSKAPET	15
06. BURUD S3: VIKTIG NATURTYPE I KULTURLANDSKAPET	16
07. HELLERUD V2: VIKTIG NATURTYPE I KULTURLANDSKAPET.....	17
08. SLEASKJULET N. VIKTIG NATURTYPE OG VILTOBJEKT I FERSKVANN/VÅTMARK	18
09. SLEASKJULET V. VIKTIG NATURTYPE OG VILTOBJEKT I FERSKVANN/VÅTMARK	19
10. BLUNKERUDVEIEN Ø. VIKTIG NATURTYPE OG VILTOBJEKT I FERSKVANN/VÅTMARK.....	20
11. BURUDDAMMEN. VIKTIG NATURTYPE OG VILTOBJEKT I FERSKVANN/VÅTMARK.....	21
12. HELLERUD Ø. VIKTIG NATURTYPE OG VILTOBJEKT I FERSKVANN/VÅTMARK	22
13. FONTENEDAMMEN. VIKTIG NATURTYPE OG VILTOBJEKT I FERSKVANN/VÅTMARK.....	23
3.6. BESKRIVELSE AV ANDRE NATURVERDIER I PLANOMRÅDET	24
4. TOTAL VURDERING	26
7. LITTERATUR	27
VEDLEGG 1. RØDLISTEKATEGORIER	27

1. Oppdrag og naturgrunnlag

1.1. Oppdrag, planområde og feltarbeid

Arbeidet er utført på oppdrag fra Bærum golfklubb i juni 2003. Ole Magnus Huser i Golf på Norsk AS samt daglig leder i Bærum golfklubb har vært våre kontaktpersoner. Planområdet omfatter areal innenfor eksisterende golfanlegg på Burud samt arealer til planlagte utvidelser av anlegget. Målet med arbeidet var (1) å vurdere miljøverdiene i planområdet gjennom kartlegging og verdisetting av biologisk viktige områder, (2) å angi skjøtselstiltak for å fremme det biologiske mangfoldet i planområdet og (3) å angi avbøtende tiltak i samband med revidering og utvidelse av reguleringsplanen for området.

Planområdet ligger i Lommedalen og omfatter eksisterende og foreslått utvidelse av eksisterende golfbane.

Det ble brukt 3 dagsverk i felt og 2 dagsverk til rapportering og kartbearbeiding. Terje Blindheim, Arne Heggland, Kjell Magne Olsen og Kim Abel (alle biologer) har utført oppdraget for stiftelsen Siste Sjanse.

1.2. Naturgrunnlag og vegetasjon

Landskapet i planområdet spenner fra ca 120 til 200 meter over havet. Vegetasjons-geografisk hører området til boreal vegetasjonssone. Det meste av området hører til svakt oseanisk seksjon. Gjennomsnittstemperaturen gjennom året ligger mellom 4 og 6 °C. Årsnedbøren ligger mellom 700 og 1000 mm nedbør. Alle opplysninger om vegetasjon og klima fra Moen (1998). Området ligger i naturgeografisk region 19b, *Oslofeltets laverliggende granskoger*.

Topografisk består planområdet av en slak sør- og vestvendt helling. En del lokaltopografisk variasjon finnes hovedsakelig i forbindelse med mange åkerholmer og langs Lomma og Burudbekken.

Den skogdekte delen av området har stor treslagsblanding. Gråor dominerer langs Lomma og Burudbekken. F.ø. finnes mange små skogholt med stort innslag av edelløvtrær som ask og hassel. Lågurtskog er en dominerende vegetasjonstype i skog.

De åpne delene av området er stort sett dominert av golfanlegg. I utvidelsesområdene finnes noe dyrka mark, samt beiteområder som delvis ligger brakk. På små koller og i kantsonene mot skogdekt mark finnes partier med naturbeitemark og slåttemark i varierende stadier av gjenvoksning.

2. Metode

Tabell 1 viser en forenklet oversikt over innholdet i prosjektet.

Tabell 1: Forenklet oversikt over innholdet i prosjektet.

Nivå	Registreringer	Vurdering av verdi	Vurdering av sårbarhet
2: Naturtyper og viltobjekter	Undersøkelsesområdet deles inn i områder ut fra følgende hovednaturtyper som finnes i området: ➤ skog ➤ kulturlandskap ➤ våtmark	Alle områder som er avgrenset som viktige naturtyper, er verdisatt i h.h.t. en tredelt skala; lokalt, regionalt og nasjonalt viktig. Kriterier for utvelgelse og verdisetting er gitt i kapittel 3.2.	En vurdering av sårbarhet for ulike naturtyper er oppgitt i h.h.t. en 4-delt skala fra ingen relevans til stor sårbarhet (se tabell 2). Sårbarhet vurderes i forhold til: ➤ direkte arealbeslag ➤ indirekte miljøendringer ➤ fragmentering og barrierer
3: Arter	Arter innen følgende organismegrupper er undersøkt: ➤ karplanter ➤ fugl ➤ amfibier	Registrerte artsforekomster er et av kriteriene for verdisetting av naturtyper. Viltverdi og rødlistestatus er viktig i denne sammenheng.	Foruten naturtypene, baseres sårbarhetsvurderingen på vurdering av hvor store bestandsendringer enkeltarter kan få, med særlig vekt på sjeldne og truede arter.

Kartlegging av naturtyper og vilt har foregått etter metode angitt i h.h.v. DN-håndbøker 13 (Direktoratet for Naturforvaltning 1999a) og 11 (Direktoratet for Naturforvaltning 1996). Verdisetting av lokaliteter følger de samme håndbøkene samt Direktoratet for Naturforvaltning (1999b) for naturtyper av lokal verdi.

Avbøtende tiltak m.h.p. å kompensere for inngrep som gjennomføres i samband med utbygging (eksisterende og i utvidelesområdet) diskuteres i de tilfellene der registrerte naturverdier kommer i konflikt med arealbruk foreslått i planutkastet.

I tillegg har det vært et mål å foreslå skjøtsel i det øvrige av planområdet. Målet med disse anbefalingene er å best mulig legge til rette for ivaretagelse og gjenskaping av områder som har en funksjon m.h.p. å bevare biologisk mangfold.

2.1. Kriterier for utvelgelse av viktige naturtyper

Følgende kriterier er viktige ved utvelgelse av viktige naturtyper:

- Naturtypers sjeldenhet i landskapet
- Forekomst av viktige nøkkelementer.
- Kontinuitetsområder.
- (Gode) forekomster av signalarter eller rødlistede arter.
- Områdets topografiske plassering.
- Områdets evne til å fylle en funksjon for bevaring av biologisk mangfold.
- Områdets plassering i landskapet.

2.2. Verdisetting

Verdisetting representerer en innbyrdes rangering av det biologiske mangfoldet. Denne verdien gjenspeiler en vurdering av dagens tilstand. Ut over dette er det også interessant å vurdere det framtidige potensialet for biologisk mangfold under gitte omstendigheter. Disse omstendighetene kan f.eks. være fri utvikling av gammel skog eller videre skjøtsel av slåtteenger eller naturbeitemark; tiltak som vil opprettholde eller ytterligere forbedre betingelsene for et rikt biologisk mangfold i naturtypen.

Verdisettingen baserer seg på direkte betydning for bevaring av det biologiske mangfoldet, og ikke bruksverdier av mangfoldet til forskning, undervisning, friluftsliv, næringsinteresser o.l. Rangeringen bygger på følgende overordnede pripsipper:

- Naturtyper og arter som er sjeldne er viktigere objekter for forvaltningen enn de som er vanlige.
- Naturtyper og arter som er i tilbakegang er viktigere objekter for forvaltningen enn de som har stabile forekomster eller er i framgang.

2.3. Gradering av sårbarhet

Graderingen av områdenes sårbarhet følger en firedelt skala; fra ingen relevans til stor sårbarhet. Kategoriene er forklart i tabell 2:

Tabell 2. Gradering av sårbarhet for *planområde Burud-Hellerud, Bærum.*

Sårbarhetsgrad	Forklaring	Eksempler på konsekvens
Stor sårbarhet	Områder der tiltakets virkninger kan få svært stort negativt omfang	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Svært viktige naturområder forringes vesentlig ▪ Forekomster av direkte truede og sårbare arter kan gå tapt
Middels sårbarhet	Områder der tiltakets virkninger kan få middels stort negativt omfang	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Viktige og lokalt viktige naturområder forringes vesentlig ▪ Forekomster av hensynskrevende arter kan gå tapt.
Liten sårbarhet	Områder der tiltakets virkninger kan få lite negativt omfang	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Naturområder av stor verdi og med rødlistearter berøres ikke. Viktige og lokalt viktige naturområder kan få noen verdireduksjon.
Ingen relevans	Områder der tiltakets virkninger antakelig ikke får negativt omfang.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Svært viktige eller viktige naturområder blir ikke berørt. Områder av lokal natur verdi kan få litt verdireduksjon.

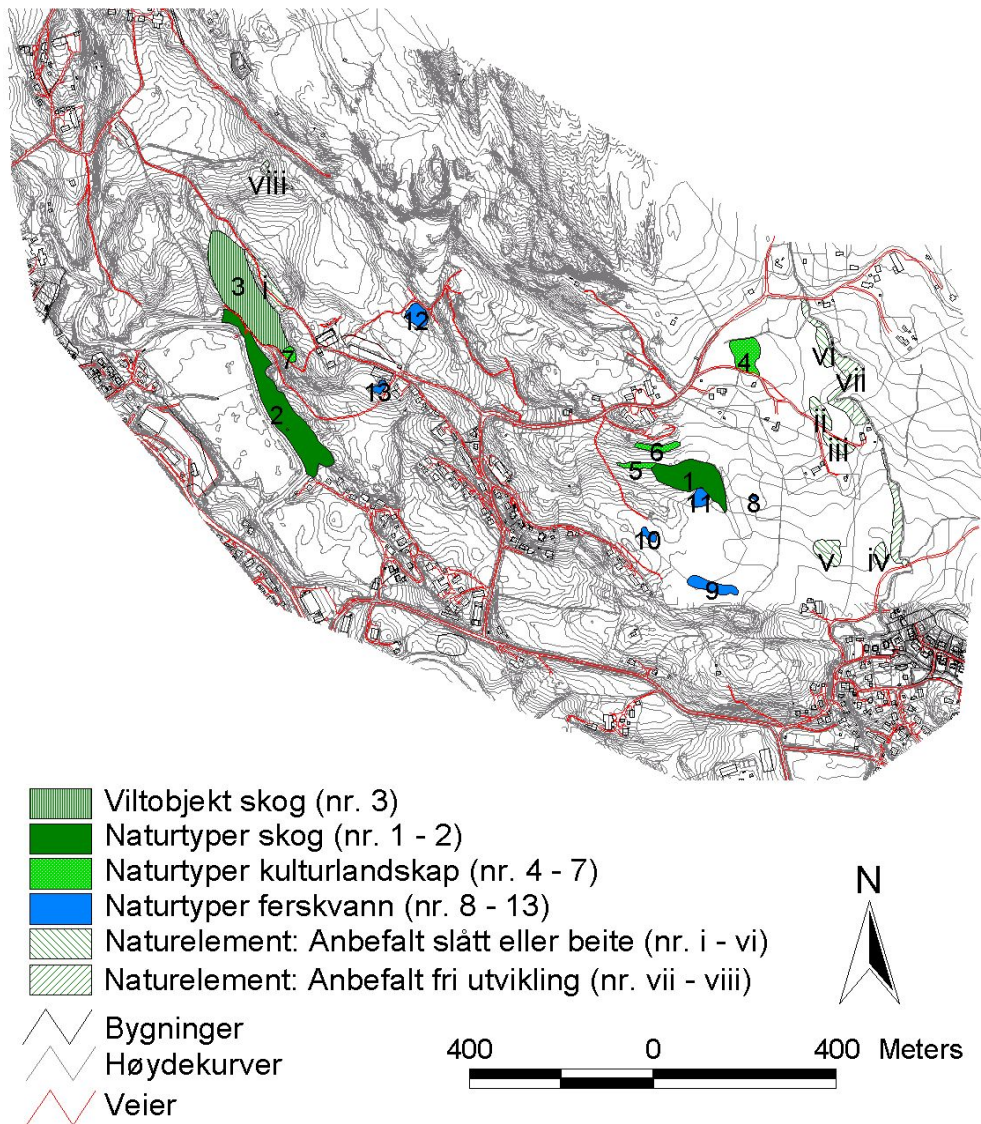
3. Resultater

3.1. Oppsummering av viktige naturtyper og viltobjekter

Totalt 13 lokaliteter er registrert som viktige naturtyper eller viltobjekter (figur 1). Tabell 3 oppsummerer områdetyper og verdi. I 3.5. er alle områdene beskrevet og vurdert i forhold til robusthet for inngrep.

Figur 1: Viktige naturtyper eller viltobjekter (1-13) og andre viktige naturelementer (i – viii) i planområde Burud-Hellerud Bærum.

Bærum golfklubb, område Burud - Hellerud Miljøverdier

3.1.1. Skog

Viktige naturtyper/nøkkelbiotoper

To områder har fått status som nøkkelbiotoper i skog. Dette dreier seg om en rik edelløvskog og en gråor-heggeskog. Områdene har h.h.v. lokal og regional verdi m.h.p. bevaring av biologisk mangfold.

Viltobjekt

Ett område er avgrenset som et viktig viltobjekt. Dette dreier seg om en skrent med boreoneomral blandingskog. Høyeste registrerte viltvekt i området er 3-4, hvilket tilsier regional verdi som viltobjekt.

3.1.2. Kulturlandskap

Viktige naturtyper

Totalt 4 områder kommer med som viktige naturtyper i kulturlandskapet. Etter DN's klassifisering, faller disse to h.h.v. under naturtypene *store gamle trær* (3 områder) og *naturbeitemark, evt. slåttemark* (1 område). To områder vurderes som regionalt viktige (B) og to som lokalt viktige (C).

Ingen viktige viltobjekter i kulturlandskapet ble registrert.

3.1.3. Ferskvann/våtmark

Naturtyper og viltobjekter

6 områder kommer med som viktige områder innen naturtypen ferskvann og våtmark. Samtlige områder er dammer med forekomst av amfibier. Denne typen naturområder skal registreres både i h.h.t. metoden for naturtype- og viltkartlegging og følgelig er områdene å betrakte både som viltobjekter og som viktige naturtyper. Lokalitetsverdien er viktig (B) og for samtlige områder og høyeste registrerte viltvekt er 3-4 i alle områdene.

Tabell 3: Oppsummerende fakta for naturtyper og viltobjekter. I kolonne 5 (naturtype) er det angitt naturtype etter DN-håndbok 13, men for viltobjekter er det ikke angitt noen naturtype ut over hovedtypen (kolonne 4). Merk at UTM-koordinat er gitt med 6 siffer (100 meters nøyaktighet) for skog og kulturlandskap, mens dammer er angitt med 8 siffer (10 meters nøyaktighet).

Omr. nr.	Navn	Verdi/høyeste viltvekt	Hovedtype	Naturtype	UTM(WGS84)	H.o.h.
1	Burud S1	C	Skog	Rik edelløvskog	NM 840 480	160 - 175
2	Lomma V for Hellerud	B	Skog	Gråor-heggeskog	NM 839 479	115 - 130
3	Hellerud V1	3-4	Skog		NM 830 481	120 - 160
4	Burud NØ	C	Kulturlandskap	Naturbeitemark/slåtteeeng	NM 841 480	200
5	Burud S2	B	Kulturlandskap	Store gamle trær	NM 839 477	170
6	Burud S3	B	Kulturlandskap	Store gamle trær	NM 839 478	180
7	Hellerud V2	C	Kulturlandskap	Store gamle trær	NM 831 479	140
8	Sleaskjulet N	B/3-4	Ferskvann/våtmark	Dammer	NM 8413 4767	170
9	Sleaskjulet V	B/3-4	Ferskvann/våtmark	Dammer	NM 8404 4749	155
10	Blunkerudveien Ø	B/3-4	Ferskvann/våtmark	Dammer	NM 8391 4760	160
11	Buruddammen	B/3-4	Ferskvann/våtmark	Dammer	NM 8399 4766	160
12	Hellerud Ø	B/3-4	Ferskvann/våtmark	Dammer	NM 8338 4804	140
13	Fontenedammen	B/3-4	Ferskvann/våtmark	Dammer	NM 8331 4790	140

3.2. Andre naturverdier

8 mindre arealer er vurdert som noe interessante m.h.p. bevaring av biologisk mangfold. 6 av områdene ligger i kulturlandskapet og krever skjøtsel dersom verdiene skal ivaretas. De resterende 2 ligger i skog og her anses fri utvikling som det beste forvaltningstiltaket for å bevare og øke naturverdiene. I 3.6. er alle områdene, inkludert skjøtselstiltak beskrevet.

3.3. Registrering av karplanter

Karplanter er benyttet som indikatorer for viktige naturtyper i kulturlandskapet samt for å identifisere vegetasjonstyper i skog. Karplantefloraen i dammer er undersøkt.

Mangfoldet av høyere planter er generelt nokså høyt, takket være varmt klima, gode jordbunnsforhold og et variert spekter av naturtyper. Ingen nasjonalt eller regionalt sjeldne karplanter ble registrert. Av størst floristisk interesse er trolig de mange små arealene med naturbeitemark som har til dels godt utviklet naturengflora (se lokalitetsbeskrivelser, kap. 3.5. og 3.6).

3.4. Registrering av fugl og amfibier

Fuglelivet i planområdet er som forventet i denne delen av Akershus. Totalt ble 36 ulike arter registrert i løpet av ca 2 dagsverk med feltarbeid (tabell 4). En rødlistet art (dvergspett) ble notert. Arten er en sannsynlig hekkefugl i området. For øvrig er fuglefaunaen knyttet til løvskog og kantvegetasjon nokså rik. De viktigste fuglebiotopene finnes i kantvegetasjonen langs Burudbekken og Lomma (inkludert brattskrenten mot Hellerud) samt i et edelløvskogsholt rett sør for Burud gård.

Tabell 4: Fugl registrert i planområdet i juni 2003. Rødlistekategorier forklart i vedlegg 1.

Norsk navn	Vitenskapelig navn	Rødlistet	Kommentar
Fugl			
Stokkand	<i>Anas platyrhynchos</i>		
Hettemåke	<i>Larus ridibundus</i>		
Ringdue	<i>Columba palumbus</i>		
Tårnseiler	<i>Apus apus</i>		
Flaggspett	<i>Dendrocopos major</i>		
Grønnspekk	<i>Picus viridis</i>		
Dvergspett	<i>Dendrocopos minor</i>	DC	Ferskt (reir?)hull funnet på egnet hekkeplass. Fugl ikke observert
Låvesvale	<i>Hirundo rustica</i>		
Trepiplerke	<i>Anthus trivialis</i>		
Linerle	<i>Motacilla alba</i>		
Gjerdesmett	<i>Troglodytes troglodytes</i>		
Jernspurv	<i>Prunella modularis</i>		
Rødstrupe	<i>Erithacus rubecola</i>		
Svartrost	<i>Turdus merula</i>		
Gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>		
Måltrost	<i>Turdus philomelos</i>		
Rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>		
Hagesanger	<i>Sylvia borin</i>		
Munk	<i>Sylvia atricapilla</i>		
Tornsanger	<i>Sylvia communis</i>		
Gulsanger	<i>Hippolais icterina</i>		Ett territorium identifisert, i rik edelløvskog rett sør for Burud gård (inne i viktig naturtype)
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>		
Gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>		
Kjøttmeis	<i>Parus major</i>		
Blåmeis	<i>Parus caeruleus</i>		

-Biologisk viktige områder på Burud-Hellerud, Bærum-

Spettmeis	<i>Citta europaea</i>		
Skjære	<i>Pica pica</i>		
Kråke	<i>Corvus corone</i>		
Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>		
Pilfink	<i>Passer montanus</i>		
Bokfink	<i>Fringila coelebs</i>		
Tornirisk	<i>Carduelis cannabina</i>		
Grønnfink	<i>Carduelis chloris</i>		
Grønnsisik	<i>Carduelis spinus</i>		
Rosenfink	<i>Carpodacus erythrinus</i>		Ett territorium identifisert, i kantvegetasjonen langs Lomma, rett vest for Hellerud
Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>		
Totalt 36 arter			
Amfibier			
Liten salamander	<i>Triturus vulgaris</i>		Egg, rumpetroll og/eller voksne funnet i 6 dammer
Vanlig frosk	<i>Rana temporaria</i>	V	Rumpetroll og/eller voksen funnet i 4 dammer
Totalt 2 arter			

3.5. Beskrivelse av naturtyper og viltobjekter

01. Burud S1: Viktig naturtype i skog

UTM (WGS84):	32V NM 840 480
Høyde	ca 160 - 175 m.o.h.
Naturtype (DN):	Rik edellauvskog
Verdisetting:	Lokalt viktig (verdi C)
Besøkt dato:	19.06.2003
Areal:	daa

Beliggenhet og topografi

Sør- og vestvendt skrent med kløft midt i (opp fra dam). I de bratte skrentene er det steinete, mens det er tykt dekke av finere løsmasser nederst og i kløfta.

Vegetasjon

Hele området har rik lågurtskog. Ask og gråor dominerer i tresjiktet. For øvrig forekommer lønn, hassel, selje, bjørk, furu og gran. Feltsjiktet inneholder arter som karakteriserer rik , til dels kulturpåvirket skog: Liljekonvall, kratthumleblom, storklokke og trollbær. I den markerte dalen og i partiene ned mot dammen finnes arter som vokser på rik, fuktig jord: Mjødurt, vendelrot, skogstjerneblom, bekkeblom og springfrø. I tillegg ble fredløs og ormetelg notert.

Tilstand og arts mangfold

Skogen er ikke særlig grovvokst – stammediameter (brysthøyde) for skogdannende trær ligger hovedsakelig i intervallet 10 - 30 cm. Enkelte asketrær (tidligere styvingstrær) er temmelig grove, gamle og innhule. Ask og gråor dominerer kronesjikt, mens hassel dominerer i det midtre tresjiktet. Vest i området finnes et område med en del grove, styvede ask. Ingen rødlistede arter ble funnet i området. Området er en rik fuglebiotop og territoriehevdende gulsanger kan trekkes fram. Etter alt å dømme kan området ha verdi som levested for salamandere som gyter i nærliggende dammer.

Total vurdering inkludert sårbarhetsvurdering

Området inneholder et godt utformet og godt avgrenset lomme med rik edelløvsskog. Området er i en suksesjonsfase og har trolig vært atskillig mer åpent for noen tiår tilbake. Hele området har i dag et skoglig preg og foreslås forvaltet som en nøkkelbiotop i skog, d.v.s. uten inngrep. Rik edelløvsskog er ikke en spesielt sjelden naturtype i Bærum, noe data fra kommunens naturtypekartlegging viser. Lokaliteten "Burud S1" er en forholdsvis liten lokalitet og har ikke langt framskredet naturskogstilstand. Dette tilsier lokal verdi.

Området vil på sikt videreutvikle naturverdier knyttet til gammel edelløvsskog (større tredimensjoner, død ved etc.) og dette vil øke områdets verdi m.h.p. bevaring av biologisk mangfold. Fri utvikling av skogen i området anbefales.

Sårbarhetsvurdering har ingen relevans, i det planlagte tiltak ikke berører området. Slik planene foreligger per juni 2003, har ikke planlagte tiltak negative konsekvenser for områdets verdi m.h.p. biologisk mangfold.

02. Lomma V for Hellerud: Viktig naturtype i skog

UTM (WGS84):	32V NM 839 479
Høyde	ca 115 - 130 m.o.h.
Naturtype (DN):	Gråor-heggeskog
Verdisetting:	Viktig (verdi B)
Besøkt dato:	27.06.2003
Areal:	daa

Beliggenhet og topografi

Området ligger mellom Lomma i vest og golfbanen i øst. I nord går det en relativt bratt li helt ned til elva (de øvre delene er rasmark), mens det lenger sør er først et flatt parti langs elva før terrenget stiger opp mot golfbanen. I sør kommer det inn noen bergvegger som helt i sør er opp til 10 meter høye. Langs det flate partiet går det et uttørket flomløp med stedvis noe stillestående vann.

Vegetasjon

Kantsonen danner en mosaikk av rike vegetasjonstyper som gråor-heggeskog, høgstaudeskog, rik sumpskog, storbregneskog og, på de høyereliggende delene, lågurtskog (fuktig og rik utgave). Gråor-heggeskog er den dominerende typen. I de nedre delene mot elva og på flate partier er tresjiktet dominert av gråor, alm, ask, hegg og med innslag av bjørk, gran, selje, rogn, lønn og hassel. I de tørrere partiene i bakkene ned mot elva er det større innslag av osp, ask, bjørk og hassel. Feltsjiktet er rikt med arter som: Sumphaukeskjegg, springfrø, maigull, skogburkne, strutseving, mjøduert, trollbær, liljekonvall, enghumbleblom, firblad, tyrihjelmskjerm og skogstorkenebb.

Tilstand og arts mangfold

Skogen er ikke særlig grovvokst – maksimal stammediameter (brysthøyde) ligger på opp mot 25 cm for gråor, 30 cm for alm, 30-35 for bjørk og 40 cm for osp. Dimensjonene på trærne var hovedsakelig små til middels med spredte innslag av litt grovere. Tresjiktet er flersjiktet og undervegetasjonen er stedvis meget tett. Det er lite død ved og det lille som er er hovedsakelig gråor (ca 20 læger). I forbindelse med golfanlegget, er det er ryddet en gate gjennom kantsona, rett sør for brua.

Total vurdering inkludert sårbarhetsvurdering

Området inneholder et godt utformet og godt avgrenset kantvegetasjon med rike løvskoger mot Lomma. I tillegg til naturtypeverdier på lokaliteten, må det påpekes av hele Lommavassdraget med tilhørende kanstener har verdi som viltområde i Bærum kommune. Området vil på sikt videreutvikle naturverdier knyttet til gammel løvskog (større tredimensjoner, død ved etc.) og dette vil øke områdets verdi m.h.p. bevaring av biologisk mangfold. Fri utvikling av skogen i området anbefales. Rydding av høyere vegetasjonen i "gata" kan fortsette og det er en fordel at buskvegetasjon (under 4 meters høyde) får lov til å stå.

Sårbarhetsvurdering har ingen relevans, i det planlagte tiltak ikke berører området. Slik planene foreligger per juni 2003, har ikke planlagte tiltak negative konsekvenser for områdets verdi m.h.p. biologisk mangfold.

03. Hellerud: Viktig viltobjekt i skog

UTM (WGS84):	32V NM 830 481
Høyde	ca 120-160 m.o.h.
(Naturtype (DN):	Gammel lauvskog)
Verdisetting:	viltvekt 3-4
Besøkt dato:	19.06.2003
Areal:	daa

Beliggenhet og topografi

Området består av en bratt skrent fra eng/tørrbakkevegetasjon på liten kolle og nedover til gangstier ved Lomma. I området finnes flere små stup.

Vegetasjon

Hele området inneholder lågurtvegetasjon med liljekonvall som en dominerende art i feltsjiktet. I tresjiktet finnes bjørk, ask, gran, osp, hassel, hegg, furu og selje.

Tilstand og artsmangfold

Skogen er tett nederst og betydelig med glissen i de øvre delene. Hele området har et flersjiktet og "uryddig" preg. Noen få trær er grove (furu, ask), men hovedsakelig er skogen middels grovvokst. Området karakteriseres med å inneholde et jevnt innslag av liggende (gran, bjørk og selje) samt stående (bjørk, osp, gran) død ved. Særlig er det mye stående død bjørk, til sammen minst 30 gadd. I bjørkegadd ble et ferskt hull hakket ut av dvergspett funnet. Området er et egnet leveområde for arten p.g.a. det nokså høye innslaget av døde og døende løvtrær. Det vites ikke om området har vært benyttet som hekkeplass for arten i 2003, men dette ansees som sannsynlig. På tidspunktet for undersøkelsen (19.06) kan kullet nylig ha vært utfløyet.

Total vurdering inkludert sårbarhetsvurdering

Området er et viktig viltobjekt i det dvergspett sannsynligvis hekker i området. For å bevare verdiene bør området helst undergå fri utvikling. Fjerning av dødt trevirke eller framtidig grunnlag for dødt trevirke av løvtrær er under ingen omstendigheter forenlig med å bevare de registrerte viltverdiene. Uttak av gran er forenlig med å bevare verdiene.

Dvergspett er en rødlisteart (kategori hensynskrevende, DC). Sannsynligvis har dvergspettbestanden i Akershus avtatt (Bekken 1994) i likhet med dvergspettbestanden i Sverige (Nilsson m.fl. (1993) med referanser). Til tross for en del egnet habitat er arten sjelden i Bærum, med bare noen få hekkelokaliteter. I samband med viltkartlegging anbefales viltvekt 3-4 benyttet for arten. Dette tilsvarer viltverdi viktig/svært viktig.

Områdeverdien vil forringes ved en hver form for inngrep som reduserer størrelsen av området eller mengden død ved av løvtrær eller potensialet for framtidig nyskapelse av slike elementer.

Sårbarhetsvurdering har ingen relevans, i det planlagte tiltak ikke berører området. Slik planene foreligger per juni 2003, har ikke planlagte tiltak negative konsekvenser for områdets verdi m.h.p. biologisk mangfold.

04. Burud NØ. Naturtype i kulturlandskapet

UTM (WGS84):	32V NM 841 480
Høyde	ca 200 m.o.h.
Naturtype (DN):	Naturbeitemark/slåtteeng
Verdisetting:	Lokalt viktig (verdi C)
Besøkt dato:	19.06.2003
Areal:	daa

Beliggenhet og topografi

Lokaliteten ligger ca 200 meter øst for Burud-gården og består av en liten, lav kolle og skråningene ned fra kollen (så vidt inn i kulturlandskapet som omkranser kollen).

Vegetasjon, tilstand og artsmangfold

Området på kollen (sentralt og i sør) er tørt og består av åpne bakker med naturengvegetasjon samt skogkanter med bjørk, furu, gran, hassel, selje, einer og rogn. Av karplanter kan følgende arter nevnes: Grov nattfiol, smalkjempe, blåklukke, prestekrage, harerug, kattedot, smørbukk, flekkgrisøre, gulaks, tepperot, ubestemte rosebusker, engtjæreblom, blåknapp, ballblom, markjordbær, skogkløver, tveskjeggveronika, engknoppurt, hvitmaure, tiriltunge, bleikstarr, hårfrytle, hengeaks, rødsvingel, engfiol, blåbær, liljekonvall, engsoleie, ubestemt marikåpe, knollerteknapp, firblad, einstape, ormetelg, enghumbleblom og trollbær.

Området i nord (mot liten bekk) er en fukteng med mye ballblom, mjødukt, sumpkarse, skogstorkenebb og sumphaukeskjegg i feltsjiktet og osp og bjørk i tresjiktet.

Området er noe preget av gjenvoksning, men naturengelementet i floraen er ennå godt representert med nokså mange naturbeitemarksindikatorer blant karplanter. Det er et potensiale for en del sjeldne og truede beitemarkssopp på lokaliteten, noe som kan undersøkes i september.

Total vurdering inkludert sårbarhetsvurdering

Av de mange små naturengfleckene som ble funnet i området, er dette den best utviklede. Lokaliteten er liten og artene som er funnet her er nokså alminnelige. Lokaliteten vurderes på denne bakgrunn som lokalt viktig for bevaring av biologisk mangfold.

Gjenvoksning vil på sikt true artsmangfoldet knyttet til natureng på lokaliteten. Opprettholdelse av naturverdier krever at engene holdes i hevd, helst ved slått, men moderat beitetrykk er et alternativ.

Den nordøstlige delen av naturtypen er berørt av planlagte inngrep i form av "green" og bunker. Naturverdiene i området vil forringes da dette medfører en reduksjon av arealet. Sårbarheten vurderes som middels. Konflikt med dokumenterte naturverdier kan unngås dersom arealet i naturtypen unntas for inngrep. D.v.s. at avbøtende tiltak er endring av vestlige avgrensning for "green"/bunkers i området forskyves ca 50 meter østover, evt. til området nord for liten bekk/grøft.

05. Burud S2: Viktig naturtype i kulturlandskapet

UTM (WGS84):	32V NM 839 477
Høyde	ca 170 m.o.h.
Naturtype (DN):	Store gamle trær
Verdisetting:	Viktig (verdi B)
Besøkt dato:	19.06.2003
Areal:	daa

Beliggenhet og topografi

Lokaliteten ligger ca 100 meter sørvest for Burud gård og omfatter ca 10 gamle asketrær som står i en bratt, sørvestvendt grasbakke.

Vegetasjon

Feltsjiktet består av tett og kortklipt grasmatte ("plen").

Tilstand og arts mangfold

Lokaliteten består av ca 10 gamle asker. Flere har oppnådd store dimensjoner og har større eller mindre stammehulrom der det har samlet seg brun muld etter råteprosessen inne i treet. Trærne har vært styvet i lang tid og er trolig svært gamle og med liten diametervekst per år. Ingen spesielle arter ble funnet, men trærne er et potensielt levested for sjeldne insektarter.

Total vurdering inkludert sårbarhetsvurdering

Styvingshager er sjeldent i kommunen og ellers i regionen. På lokaliteten finnes flere tydelig svært gamle trær som kan vise seg å ha stor verdi som levested for sjeldne og truede insektarter. På denne bakgrunn vurderes naturtypen som regionalt viktig (verdi B). Lokaliteten må sees i sammenheng med en rad med styvingstrærne som ligger ca 50 meter nærmere Burud gård (lokaliteten BurudS3).

Fortsatt styving av trærne anbefales og et slikt skjøtselstiltak er en forutsetning for at de biologiske verdiene skal kunne opprettholdes.

Sårbarhetsvurdering har ingen relevans, i det planlagte tiltak ikke berører området. Slik planene foreligger per juni 2003, har ikke planlagte tiltak negative konsekvenser for området verdi m.h.p. biologisk mangfold.

06. Burud S3: Viktig naturtype i kulturlandskapet

UTM (WGS84):	32V NM 839 478
Høyde	ca 180 m.o.h.
Naturtype (DN):	Store gamle trær
Verdisetting:	Viktig (verdi B)
Besøkt dato:	19.06.2003
Areal:	daa

Beliggenhet og topografi

Lokaliteten ligger umiddelbart sør for Burud gård og omfatter ca 10 gamle asketrær som står i en sørvestvendt grasbakke.

Vegetasjon

Feltsjiktet består av tett og kortklipt grasmatte ("plen"), samt noe middels høyvokst "ugrasvegetasjon".

Tilstand og arts mangfold

Lokaliteten består av ca 10 gamle asker. Flere har oppnådd store dimensjoner (max dbh .....cm) og har større eller mindre stammehulrom der det har samlet seg brun muld etter råteprosessen inne i treet. Trærne har vært styvet i lang tid og er trolig svært gamle og med liten diameter tilvekst per år. Ingen spesielle arter ble funnet, men trærne er et potensielt levested for sjeldne insektarter.

Total vurdering inkludert sårbarhetsvurdering

Styvingshager er sjeldent i kommunen og ellers i regionen. På lokaliteten finnes flere tydelig svært gamle trær som kan vise seg å ha stor verdi som levested for sjeldne og truede insektarter. På denne bakgrunn vurderes naturtypen som regionalt viktig (verdi B). Lokaliteten må sees i sammenheng med en rad med styvingstrærne som ligger ca 50 meter lenger sørvest (lokaliteten Burud S2).

Fortsatt styving av trærne anbefales og et slikt skjøtselstiltak er en forutsetning for at de biologiske verdiene skal kunne opprettholdes.

Sårbarhetsvurdering har ingen relevans, i det planlagte tiltak ikke berører området. Slik planene foreligger per juni 2003, har ikke planlagte tiltak negative konsekvenser for området verdi m.h.p. biologisk mangfold.

07. Hellerud V2: Viktig naturtype i kulturlandskapet.

UTM (WGS84):	32V NM 831 479
Høyde	ca 140 m.o.h.
Naturtype (DN):	Store gamle trær
Verdisetting:	Lokalt viktig (verdi C)
Besøkt dato:	19.06.2003
Areal:	daa

Beliggenhet og topografi

Lokaliteten består av en liten ansamling av asketrær i en skråning ca 100 meter vest for klubbhuset til Bærum Golfklubb på Hellerud (rett øst for stien).

Vegetasjon

Området har tidligere hatt kulturmarkspreget, men er i dag gjenvokst slik at den henger sammen med øvrig skog videre nordover. Vegetasjonstypen er lågurtskog.

Tilstand og arts mangfold

Det er ca 5 grove asker på lokaliteten. Den grovste har stammediameter 85 cm. Flere av askene har stammehulrom. Trærne har vært tidligere vært styvet, men slik hevd har ikke vært gjennomført på lang tid. Ingen spesielle arter ble funnet på lokaliteten, men dokumentasjon av insekter på lokaliteten kan gi funn av sjeldne og truede arter.

Total vurdering inkludert sårbarhetsvurdering

Gamle edelløvtrær finnes spredt i Bærum kommune. P.g.a. at dette dreier seg om bare et fåtall trær og uten dokumentasjon av spesielle biologiske verdier, settes lokalitetsverdien til lokal.

Lokaliteten foreslås beholdt uten inngrep av noen art. Områdeverdien vil forringes dersom m.h.p. eventuelle inngrep vurderes derfor som stor.

Sårbarhetsvurdering har ingen relevans, i det planlagte tiltak ikke berører området. Slik planene foreligger per juni 2003, har ikke planlagte tiltak negative konsekvenser for området verdi m.h.p. biologisk mangfold.

08. Sleaskjulet N. Viktig naturtype og viltobjekt i ferskvann/våtmark

---

UTM (WGS84):	32V NM 8413 4767
Høyde	ca 170
Naturtype (DN):	Dammer
Verdisetting:	Viktig (verdi B). Viltvekt 3-4
Besøkt dato:	20.06.2003
Areal:	daa

Beliggenhet og topografi

Liten dam i golflandskap (nær skogbryn) SØ for Burud gård. Dammen ble gravd ut i forbindelse med at golfbanen ble anlagt.

Vegetasjon

Følgende karplanter ble notert: Mjuksivaks, gråstorr, vassgro, liten andmat, brei dunkjevle, myrsnelle, vanleg tjønnaks, skogsivaks, kvitbladtistel, markrapp, ubestemt piggeknope, krypsoleie, gulflatbelg, myrtistel, flaskestorr, knappsviv, engrapp, selje, ubestemt mjølke, småtjønna.

Tilstand og artsmangfold

Dammen har forholdsvis mye åpent vannspeil. En hunn av liten salamander og egg av samme art ble observert. Dessuten ble rumpetroll av vanlig frosk observert.

Total vurdering inkludert sårbarhetsvurdering

Lokaliteten er levested for rødlistearten liten salamander og må derfor prioriteres høyt som naturtype/viltobjekt. Lokaliteten vurderes som regionalt viktig (verdi B). Dammen, inkludert kantvegetasjon, foreslås beholdt som i dag og det er viktig at fisk eller tamender ikke tillates utsatt i dammen. Dersom kantvegetasjonen i framtida skulle ekspandere og åpent vannspeil er i ferd med å forsvinne, anbefales åpning av vannspeil ved opprensning av vegetasjon. Dette bør skje i flere omganger, f.eks. opprensning av halve dammen hvert år i to påfølgende år.

Sårbarhetsvurdering har ingen relevans, i det planlagte tiltak ikke berører området. Slik planene foreligger per juni 2003, har ikke planlagte tiltak negative konsekvenser for området verdi m.h.p. biologisk mangfold.

09. Sleaskjulet V. Viktig naturtype og viltobjekt i ferskvann/våtmark

---

UTM (WGS84):	32V NM 8404 4749
Høyde	ca 155
Naturtype (DN):	Dammer
Verdisetting:	Viktig (verdi B). Viltvekt 3-4
Besøkt dato:	20.06.2003
Areal:	daa

Beliggenhet og topografi

Dammen ligger i åpent "golflandskap" helt sørvest i planområdet. Det har tidligere vært et sumpområde på stedet og i forbindelse med anlegging av golfbane er området gravd ut.

Vegetasjon

Følgende karplanter ble notert: Flaskestorr, vanleg tjønnaks, liten andmat, engrapp, ubestemt piggeknope, flaskestorr, vassgro, trådsiv, sølvbunke, gråstorr, mjuksivaks, skogsivaks, lyssiv, nyseryllik.

Tilstand og arts mangfold

I dammen ble det funnet mange rumpetroll av liten salamander. En del øyestikkere (libeller og vannymfer) ble observert, men det er ingen funn av sjeldne eller trua øyestikkere.

Total vurdering inkludert sårbarhetsvurdering

Lokaliteten er levested for rødlistearten liten salamander og må derfor prioriteres høyt som naturtype/viltobjekt. Lokaliteten vurderes som regionalt viktig (verdi B). Dammen, inkludert kantvegetasjon, foreslås beholdt som i dag og det er viktig at fisk eller tamender ikke tillates utsatt i dammen. Dersom kantvegetasjonen i framtida skulle ekspandere og åpent vannspeil er i ferd med å forsvinne, anbefales åpning av vannspeil ved opprensning av vegetasjon. Dette bør skje i flere omganger, f.eks. opprensning av halve dammen hvert år i to påfølgende år.

Sårbarhetsvurdering har ingen relevans, i det planlagte tiltak ikke berører området. Slik planene foreligger per juni 2003, har ikke planlagte tiltak negative konsekvenser for området verdi m.h.p. biologisk mangfold.

10. Blunkerudveien Ø. Viktig naturtype og viltobjekt i ferskvann/våtmark

---

UTM (WGS84):	32V NM 8391 4760
Høyde	ca 160
Naturtype (DN):	Dammer
Verdisetting:	Viktig (verdi B). Viltvekt 3-4
Besøkt dato:	20.06.2003
Areal:	daa

Beliggenhet og topografi

Dammen ligger ca 50 – 100 meter NØ for Blunkerudveiens endepunkt. Dammen ble gravd ut i forbindelse med at golfbanen ble anlagt.

Vegetasjon

Følgende karplanter ble notert: Bred dunkjevle, mjuksivaks, gråstorr, mannasøtgras, liten andmat, ubestemt piggeknope, krypsoleie, knereverumpe, flaskestarr.

Tilstand og arts mangfold

Dammen er nesten gjengrodd med brei dunkjevle og det er mye ”grønske” i dammen. I dammen ble det funnet mange rumpetroll av liten salamander.

Total vurdering inkludert sårbarhetsvurdering

Lokaliteten er levested for rødlistearten liten salamander og må derfor prioriteres høyt som naturtype/viltobjekt. Lokaliteten vurderes som regionalt viktig (verdi B). Dammen, inkludert kantvegetasjon, foreslås beholdt som i dag og det er viktig at fisk eller tamender ikke tillates utsatt i dammene.

Dammen er i ferd med å gro igjen og en åpning av vannspeilet (opprensning av vegetasjon) kan gjennomføres. Dette bør helst skje seint på høsten, og gjerne deles i to (halve dammen hvert år i to påfølgende år).

Sårbarhetsvurdering har ingen relevans, i det planlagte tiltak ikke berører området. Slik planene foreligger per juni 2003, har ikke planlagte tiltak negative konsekvenser for området verdi m.h.p. biologisk mangfold.

11. Buruddammen. Viktig naturtype og viltobjekt i ferskvann/våtmark

---

UTM (WGS84):	32V NM 8399 4766
Høyde	ca 160
Naturtype (DN):	Dammer
Verdisetting:	Viktig (verdi B). Viltvekt 3-4
Besøkt dato:	20.06.2003
Areal:	daa

Beliggenhet og topografi

Dammen ligger i skogkanten ca 200 meter rett SØ for Burud gård. Sør for dammen finnes det et åpent "golflandskap". Dammen ble gravd ut i forbindelse med at golfbanen ble anlagt.

Vegetasjon

Følgende karplanter ble notert: Mannasøtgras, engminneblom, flaskestorr, myrhatt, krypsoleie, markrapp, kvitkløver, engsyre, bred dunkjevle, vassgro, lyssiv, ubestemt vasshår, skogsivaks.

Tilstand og artsmangfold

Denne dammen er den dypeste av de fire dammene i området (lokaliteter 7 – 10 i denne rapporten). I dammen ble det funnet mange rumpetroll av liten salamander. Rumpetroll av vanlig frosk ble også funnet. Dessuten ble hekking av stökkand konstatert (hunn med 5 unger) og en vånd ble observert svømmende i dammen.

Total vurdering inkludert sårbarhetsvurdering

Lokaliteten er levested for rødlistearten liten salamander og må derfor prioriteres høyt som naturtype/viltobjekt. Lokaliteten vurderes som regionalt viktig (verdi B). Dammen, inkludert kantvegetasjon, foreslås beholdt som i dag og det er viktig at fisk eller tamender ikke tillates utsatt i dammen. Dersom kantvegetasjonen i framtida skulle ekspandere og åpent vannspeil er i ferd med å forsvinne, anbefales åpning av vannspeil ved opprensning av vegetasjon. Dette bør skje i flere omganger, f.eks. opprensning av halve dammen hvert år i to påfølgende år.

Sårbarhetsvurdering har ingen relevans, i det planlagte tiltak ikke berører området. Slik planene foreligger per juni 2003, har ikke planlagte tiltak negative konsekvenser for området verdi m.h.p. biologisk mangfold.

12. Hellerud Ø. Viktig naturtype og viltobjekt i ferskvann/våtmark

---

UTM (WGS84):	32V NM 8338 4804
Høyde	ca 140
Naturtype (DN):	Dammer
Verdisetting:	Viktig (verdi B). Viltvekt 3-4
Besøkt dato:	20.06.2003
Areal:	daa

Beliggenhet og topografi

Dammen er inngjerdet og ligger ca 200 meter øst for bygningene på Hellerud. Dammen ble gravd ut i forbindelse med at golfbanen ble anlagt.

Vegetasjon

Følgende karplanter ble notert: Vasspest (mye på dypere vann, nesten ingenting når overflaten), gulflatbelg, sølvbunke, strandrøyr, gråstorr, engrapp, selje, bjørk, sennegrass, prestekrage, markrapp, langstorr, skogkløver, raudsvingel, knereverumpe, bleikstorr, burot, krypsoleie, mjørdurt, soleihov, krushøymol (?), stornesle, skogsivaks, harestorr, lyssiv, brunrot, ubestemt vasshår, ubestemt mjølke, åkertistel, vanlig tjønnaks, grastjønnaks, mannasøtgras, gulaks, engfrytle.

Tilstand og arts mangfold

Dammen er stor og dyp. Ett rumpetroll av liten salamander ble funnet. Mange rumpetroll av vanlig frosk ble funnet.

Total vurdering inkludert sårbarhetsvurdering

Lokaliteten er levested for rødlistarten liten salamander og må derfor prioriteres høyt som naturtype/viltobjekt. Lokaliteten vurderes som regionalt viktig (verdi B). Dammen, inkludert kantvegetasjon, foreslås beholdt som i dag og det er viktig at fisk eller tamender ikke tillates utsatt i dammen. Dersom kantvegetasjonen i framtida skulle ekspandere og åpent vannspeil er i ferd med å forsvinne, anbefales åpning av vannspeil ved opprenskning av vegetasjon. Dette bør skje i flere omganger, f.eks. opprenskning av halve dammen hvert år i to påfølgende år.

Sårbarhetsvurdering har ingen relevans, i det planlagte tiltak ikke berører området. Slik planene foreligger per juni 2003, har ikke planlagte tiltak negative konsekvenser for området verdi m.h.p. biologisk mangfold.

13. Fontenedammen. Viktig naturtype og viltobjekt i ferskvann/våtmark

---

UTM (WGS84):	32V NM 8331 4790
Høyde	ca 140
Naturtype (DN):	Dammer
Verdisetting:	Viktig (verdi B). Viltvekt 3-4
Besøkt dato:	20.06.2003
Areal:	daa

Beliggenhet og topografi

Dammen ligger rett sør for P-plassen ved Hellerud. Dammen ble gravd ut i forbindelse med at golfbanen ble anlagt.

Vegetasjon

Følgende karplanter ble notert: Småtjønnaks, grastjønnaks (mye), strandrøyr, mjuksivaks, knereverumpe, hestehov, krypsoleie, brei dunkjevle, ubestemt vasshår, liten andmat, flaskestorr, myrsnelle, engminneblom, trådsiv, åkersnelle, veikveronika.

Tilstand og artsmangfold

Dammen er utstyrt med en fontene. Det er leirbunn i dammen, som dessuten preges av mye grønnalger. Ett egg av liten salamander ble funnet. I tillegg ble ett nymetamorforisert individ og mange rumpetroll av vanlig frosk observert.

Total vurdering inkludert sårbarhetsvurdering

Lokaliteten er levested for rødlistearten liten salamander og må derfor prioriteres høyt som naturtype/viltobjekt. Lokaliteten vurderes som regionalt viktig (verdi B). Dammen, inkludert kantvegetasjon, foreslås beholdt som i dag og det er viktig at fisk eller tamender ikke tillates utsatt i dammen. Dersom kantvegetasjonen i framtida skulle ekspandere og åpent vannspeil er i ferd med å forsvinne, anbefales åpning av vannspeil ved opprensning av vegetasjon. Dette bør skje i flere omganger, f.eks. opprensning av halve dammen hvert år i to påfølgende år.

Sårbarhetsvurdering har ingen relevans, i det planlagte tiltak ikke berører området. Slik planene foreligger per juni 2003, har ikke planlagte tiltak negative konsekvenser for området verdi m.h.p. biologisk mangfold.

3.6. Beskrivelse av andre naturverdier i planområdet

I dette avsnittet beskrives områder med noen naturverdier, men uten store nok verdier til å forsvare avgrensning som naturtyper/viltobjekter. Skjøtselstiltak m.h.p. ivaretagelse av biologisk mangfold i disse områdene foreslås. Dersom disse områdene ivaretas og skjøtselstiltak gjennomføres, vil dette bety en styrking av det biologiske mangfoldet i planområdet generelt. Lokalitetene er nummerert fra i til viii. I tabell 5, under, er lokalitetene skjematisk beskrevet:

Tabell 5: Dokumentasjon av verdifulle naturobjekter i planområdet (tillegg til viktige naturtyper og viltobjekter).

Num-mer	Beliggenhet	Naturtype	Beskrivelse, inkludert artsfunn og anbefalt skjøtsel
i	Kolle NV for klubbhus	Naturbeite/slåtteeng	Generelt: Åpen natureng med treklynger. Sterkt forbuska vest for liten vei (osp, bjørk, einer, hassel, furu). Sterkt tørrbakkepreg i nord. Artsfunn: Grov nattfiol, firkantperikum, beitemarikåpe, gulflatbelg, skogstorkenebb, engsoleie, engsyre, tveskjeggveronika, engtjæreblom, fuglevikke, skjermesveve, ubestemt engsveve, markjordbær, krattmjølke, stemorsblomst, stormarimjelle, smørbukk, gulmaure, ryllik, ubestemte roser, hvitmaure, småsyre, bitterbergknapp, karve, gulaks, tepperot Vurdering og skjøtsel: Området har temmelig godt utviklet naturengflora og foreslås slått 1-2 ganger per år (biologisk materiale må fjernes etter slått), evt. beitet.
ii	Veikant Ø for Burud	Naturbeite/slåtteeng	Generelt: Åpen lågurtskog/kant med innslag av naturengarter. Artsfunn: Ballblom Vurdering og skjøtsel: Området har noe utviklet naturengflora og foreslås holdt åpent som del av beite- eller slåttelandskap. Gjengroing bør forhindres.
iii	Veikant Ø for Burud	Naturbeite/slåtteeng	Generelt: Åpen natureng/slåtteeng med naturengvegetasjon. Lite forbuska, men tendenser til gjenvokning i senere år. Artsfunn: Vurdering og skjøtsel: Området har noe utviklet naturengflora og foreslås holdt åpent som del av beite- eller slåttelandskap. Gjengroing bør forhindres.
iv	Akerholme Ø for Sleaskjulet	Naturbeite/slåtteeng	Generelt: Liten kolle (åkerholme) med sterkt tørrbakkepreg og nokså artsrik engflora. Lite høyvokst vegetasjon. Spredte individer av rogn, hegg, selje og bjørk Artsfunn: Firkantperikum, beitemarikåpe, gulflatbelg, skogstorkenebb, engsyre, tveskjeggveronika, engtjæreblom, fuglevikke, skjermesveve, markjordbær, smørbukk, gulmaure, ryllik, ubestemte roser, hvitmaure, småsyre, tiriltunge, rødknapp, skogkløver, bringebær, gullris, hengeaks, einstape, gjeldkarve, kattedot, rødtvetann, flekkgriseøre, prestekrage, knollerteknapp, hårsveve Vurdering og skjøtsel: Området har temmelig godt utviklet naturengflora og foreslås slått 1-2 ganger per år (biologisk materiale må fjernes etter slått), evt. beitet.
v	Beite N for Sleaskjulet	Naturbeite/slåtteeng	Generelt: Åpen natureng med treklynger. Beliggende på og rundt knaus. Artsfunn: Grov nattfiol, flerårsknave, smalkjølpe, skogkløver, einstape, gulaks, kattedot, tepperot, tveskjeggveronika, legeveronika, engtjæreblom, rødknapp Vurdering og skjøtsel: Området har temmelig godt utviklet naturengflora og fortsatt beite, evt. slått 1-2 ganger per år (biologisk materiale må fjernes etter slått) foreslås.
vi	Fukteng ved Burudbekken	Fukteng	Generelt: Smal fukteng hvor det kanskje ikke har vært dyrket tidligere. Artsfunn: Grov nattfiol, hundekjeks, skogsmelle, myrtistel, engsoleie, skogsivaks, krattmjølke, sløke, gråstarr, lyssiv, storsyre, krypsoleie, gulskolm, fuglevikke, gulaks, løvetann, sumpmaure Vurdering og skjøtsel: Området noe utviklet naturfuktengflora. Gjenopptakelse av skjøtsel vil kunne forbedre betingelsene for biologisk mangfold på lokaliteten mye.
vii	Kantsone Burudbekken	Gråor/heggeskjog	Generelt: Kantsone langs Burudbekken. De fleste steder kun et smalt, grønt bånd. Utvider seg noe der bekken gjør en sving (det bredeste området). Godt utviklet gråor-heggeskog. Artsfunn: Springfrø, vendelrot, mjørdurt, korsved, gråor, svartor, ask Vurdering og skjøtsel: Området inneholder en "flekke" med en svært artsrik skogtype. Området er for lite til å karakteriseres som en viktig naturtype, men er et naturelement som foreslås bevart uten menneskelige inngrep (fri utvikling).
viii	Fuktskog N for Hellerud	Rik edelløvsskog	Generelt: Or-askeskog i smal skogstripe (området er maksimalt 20 meter bredt). Feltsjikt dominert av strutseving, ormetelg og skogburkne. Gråorskog med en god del ask. Småvokst skog, men med en meget grov ask (brysthøydiameter 90 cm). Artsfunn: Bekkeblom, hvitveis, firblad, mjørdurt, hegg, gran, rød jonsokblom, krattfiol, maigull, sumphaukeskjegg, strutseving, ormetelg, skogburkne Vurdering og skjøtsel: Rik og fuktig kantsone mot Burudbekken. Små dimensjoner på skogen. Stort utviklingspotensiale. I tillegg til noe floristisk verdi (rik vegetasjon), har området et rikt fugleliv og er del av en grønn korridor langs Burudbekken. Kantsonen foreslås bevart uten menneskelige inngrep (fri utvikling).

Sårbarhetsvurdering, område i – viii:

Områdene har så pass lav verdi at sårbarheten må vurderes som lav. Områdene berøres stort sett ikke av planlagte inngrep, med unntak av område ii, som ligger i et "green"-område.

Anbefalt skjøtsel:

Skjøtsel framgår av tabell 5. Når det gjelder kantsonen mot Burudbekken, er det viktig at den følger dagens skogbryn.

4. Total vurdering

Omreguleringen medfører i liten grad konflikter med dokumentert biologisk mangfold.. Planlagte omregulering vil, med små justeringer, være mulig å gjennomføre uten å forringe de kartlagte biologiske verdiene som finnes her.

Utenom de registrerte naturtypene/viltobjektene, vil det være mulig å styrke kvalitetene i områder ved å drive slått eller gjeninnføre beitedyr på så store deler av dagens kulturlandskap som mulig og særlig er dette ønskelig i 6 mindre områder (avgrenset og beskrevet i dette notatet) der det finnes små arealer med naturengvegetasjon. En styrking av det biologiske mangfoldet knyttet til skog kan skje ved generelt å sørge for at flersjiktet blandingsskog med gamle trær får utvikle seg. Særlig viktig er dette i to mindre områder (avgrenset og beskrevet i dette notatet).

7. Litteratur

- Bekken, J., 1994. Dvergspett *Dendrocopos minor*, s. 308. I: J.O. Gjershaug, P.G. Thingstad, S. Eldøy og S. Byrkjeland (Red.), Norsk Fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu, s. 308.
- Direktoratet for Naturforvaltning, 1996. Viltkartlegging. - DN-håndbok 11, 112 s.
- Direktoratet for Naturforvaltning, 1999a. Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13. Direktoratet for naturforvaltning, Trondheim, 238 s.
- Direktoratet for Naturforvaltning, 1999b. Kommunenes kartlegging av biologisk mangfold. Forekomster av lokal verdi - hvordan registrere?, s. 3.
- Direktoratet for Naturforvaltning, 1999c. Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998. DN-rapport 1999-3. 161 s.
- Moen, A., 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss, 199 s.
- Nilsson, S.G., Olsson, O. og Wiklander, U., 1993. Mindre hackspett. Varför minskar den i Sverige? Vår Fågelvärld, 52(3): 7 - 12.

Vedlegg 1. Rødlistekategorier

Rødlistekategorier i følge siste utgave av den norske rødlista (Direktoratet for Naturforvaltning 1999c).

Forkortelse	Betegnelse	Definisjon
Ex	Utryddet	Arter som ikke har vært registrert i naturen de siste 50 åra. Antatt utryddede arter (forsvunnet for mindre enn 50 år siden) angis med Ex?
E	Direkte truet	Arter som er direkte truet og som står i fare for å bli utryddet i nærmeste framtid dersom de negative faktorene fortsetter å virke.
V	Sårbar	Sårbare arter med sterk tilbakegang, som kan gå over i gruppen direkte truet dersom de negative faktorene fortsetter å virke.
R	Sjelden	Sjeldne arter som ikke er direkte truet eller sårbare, men som likevel er i en utsatt situasjon pga. liten bestand eller med spredt og sparsom utbredelse.
DM	Bør overvåkes	Kategorien omfatter arter som har gått tilbake, men som ikke regnes som truet. For disse artene er det grunn til overvåkning av situasjonen.
DC	Hensynskrevende	Hensynskrevende arter som ikke tilhører kategori E, V eller R, men som pga. tilbakegang krever spesielle hensyn og tiltak.

I tillegg tilkommer *ansvarsartene*. Ansvarsart er ingen truetetskategori, men er ment som et supplement til rødlisten. Listen over ansvarsarter skal dekke arter som bl.a. har en relativt stor andel av totalbestanden innenfor landets grenser, og som Norge derfor har et spesielt stort forvaltningsansvar for.

Siste Sjanse arbeider for bevaring av biologisk mangfold. Fra starten i 1992 har vi tilegnet oss kunnskap og erfaring som vi mener ansvarlige forvaltere har nytte av. Vi har utviklet en metode for å finne frem til områder som er spesielt viktige for å kunne bevare artsmangfoldet i skog (nøkkelbiotoper). Den 1. juli 2000 ble gruppa omorganisert til en selvstendig stiftelse.

Siste Sjanse arbeider både profesjonelt og ideelt. I tillegg til å tilby konsulenttjenester, arbeider vi med opplysning, forbedringer av registreringsmetodikk og vi arrangerer fagseminarer og turer. En av grunnpilarene i stiftelsen er fagrådet som består av fagpersoner innen ulike felt av biologien. Fagrådet er en kunnskapsplattform for de ansatte i stiftelsen.

Siste Sjanse tilbyr naturkartlegging, både i skog og kulturlandskap. Vi har spisskompetanse innen botanikk, zoologi og økologi og tar på oss kartleggingsarbeid så vel som utredningsrettede prosjekter. Fylkesmenn, kommuner og skognæringen er våre viktigste oppdragsgivere.

Siste Sjanse utgir en rapportserie og en notatserie:

- Siste Sjanse-rapport er sammenstillinger fra større prosjekter. De inneholder helhetlige vurderinger eller resultater fra detaljerte utredninger.
- Siste Sjanse-notat er enklere publikasjoner.

Siste Sjanse
Maridalsveien 120
0461 OSLO
Tlf: 22716095
Internettadresse: www.sistesjanse.no